

YEDEKLİ SEYİR İŞLEMLERİNDE TAKİP EDİLECEK ESASLARA İLİŞKİN UYGULAMA TALİMATI

Amaç

Madde 1 - Ülkemizin karasularında yedekli seyir (çeki) yapılması esnasında denizde can, mal ve çevre emniyetine tehdit oluşturabilecek her türlü kaza ve kayıpların önlenmesi için alınması gereken tedbirleri ve yapılacak işlemleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu talimat; bir noktadan bir noktaya, gerek liman içinde gerekse kabotaj seferinde ve uluslararası çeki işlemlerini kapsar.

(2) Bu talimat;

- Askeri amaçla yapılan çeki işlemlerini,
- Su ürünleri üretim tesislerine hizmet veren havuz, kafes vb. çeki işlemlerini,
- Tam boyu 24 metrenin altındaki çekilen gemileri,

kapsamaz.

Dayanak

Madde 3 - 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkındaki Kanunun 6. maddesi ile 618 sayılı Limanlar Kanununa dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu esaslarda geçen,

a) Çeken : Herhangi bir cisimi/deniz aracını/gemiyi yedeğinde çeken cinsi romorkör olan gemiyi,

b) Çekilen : Çekilerek götürülen cisimleri/deniz araçlarını/gemileri,

c) Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü : 29/04/1978 tarihli ve 16273 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğünü,

d) GSK Uzmanı: Gemi Sörvey Kurulu Uzmanını,

e) IMO : Uluslararası Denizcilik Örgütünü,

f) İdare: Denizcilik Müsteşarlığını,

g) Kılavuz Kaptan: 28/11/2006 tarihli ve 26360 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik’te belirtilen kılavuz kaptan yeterlik belgelerinden birisine sahip olarak; gemi kaptanına, yetkili kılavuz kaptan belgesi ile yetkilendirildiği alan dahilinde uluslararası denizcilik teamüllerine göre geminin seyir ve manevrasına yönelik konularda danışmanlık yapan ve gemi kaptanının sorumluluğu esas olmak üzere hizmetleri seyir ve manevra ile sınırlı olarak gemiye kılavuzluk eden kişiyi,

h) Kılavuzluk Teşkilatı: İdare tarafından kendisine kılavuzluk hizmeti yapma izni verilmiş olan ve yetkilendirildiği bölgede Kılavuz Kaptan istihdam eden ve hizmete uygun kılavuzluk istasyonuna sahip olan kamu veya özel teşebbüs tüzel kişiliği veyahut bu niteliklere sahip olarak müşterek taahhünameyle İdareden izin almış birden çok tüzel kişiliğin oluşturduğu ortak girişimi,

ı) Yetkilendirilmiş Kuruluş: 01/10/2003 tarihli ve 25246 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde; İdare adına, İdarenin belirleyeceği konularda, ulusal ve uluslararası kurallar ile yükümlülükler çerçevesinde, sörvey yapma ve sertifika düzenleme konusunda yetkilendirilen kuruluşu,

- i) Römorkör: Tonilato belgesinde cinsi römorkör olarak tarif edilmiş itme, çekme ve refakat amaçlı kullanılan makinalı gemileri,
j) Temsilci: Çeken deniz aracının Acente, Donatan veya işleten firmasından bir yetkili kişiyi,
ifade eder.

Türk Boğazlarından geçecek yedekli gemiler

Madde 5 - Türk Boğazlarından geçecek yedekli gemiler Türk Boğazları mevzuatı hükümlerine tabidir.

Çeken ve Çekilende bulundurulması gereken personel ve donanımlar

Madde 6 - a) Çeken gemi, çeki (yedekleme) işlemini yapmadan önce belgesinde ve/veya Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönerge'de belirtilen asgari personel sayısını bulundurmak zorundadır.

b) Liman Başkanlığı gerek görülmesi durumunda çeki işlemi için ilave personel alınmasını isteyebilir.

c) Çekilende personel bulundurulmasının gerekli olduğu durumlarda personel sayısı minimum seviyede bulundurulacaktır.

d) Çeken ve çekilen arasında acil durumlarda veya mücbir sebeplerden dolayı personel transferi gerektiği durumlarda personelin emniyetli bir şekilde geçiş imkanına sahip olduğu tespit edilecektir. Geçiş yapan personelin kullanması için yeterli sayıda can yeleği, gerektiğinde suya dalma giysisi, haberleşme için telsiz cihazı ve aydınlatma imkanları bulunacaktır.

e) Çeken ve çekilen Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğüne uygun olarak gündüz ve gece fenerler, şekiller ve işaretlerle donatılmış olacaktır.

f) Çeki işleminde kullanılacak donanımlar çekilenin genel yapısı ve ebatları da göz önünde bulundurularak en kötü hava şartları ve çevre koşullarına göre yeterli mukavemette ve sağlamlıkta olacaktır. Yedek halatının herhangi bir nedenle kopması durumunda, hemen yerine verilecek yeterli sağlamlıkta yedek bir halat bulunacaktır.

g) Bu Talimatta bulunmayan maddelerde IMO MSC/Circ. 884 (Guidelines for Safe Ocean Towing) referans alınacak şekilde uygulama yapılır.

Başvuru

Madde 7 - a) Yedekli seyir işlemini yapacak olan kişi yada kuruluşlar, çeki işleminin yapılmasına izin verilmesine dair başvuruyu; dilekçesine EK-1'de yer alan bilgi ve belgeleri ekleyerek liman çıkış belgesi almak suretiyle çeki işlemine başlamadan en az 3 (üç) iş günü önce doğrudan çeki işleminin başlayacağı deniz alanından sorumlu Liman Başkanlığına yapar. Liman çıkış belgesi almak zorunda olmayan gemiler için bu süre en az 1 (bir) iş günüdür.

b) Liman sınırları içinde ve toplam yedek boyu 75 metreden az olan çeki işlemlerinde Liman Başkanlığı'na dilekçeyle ve çeki planı (EK-2) ile başvurulur. Toplam yedek boyu 75 metreden fazla ise Madde 8 doğrultusunda değerlendirilir.

Yedekli seyir (çeki) işlemlerinin değerlendirilmesi

Madde 8 - a) Yedekli seyir (çeki) işlemleri aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

(1)- Çekilenin tam boyu 75 metreden az ise GSK Uzmanı yada uzmanlarınca,

(2)- Çekilenin tam boyu 75 metreden büyük ise;

aa) Çeki yapılacak seyir mesafesi 100 deniz milinden az olan seferlerde GSK uzmanlarınca,

bb) Çeki yapılacak seyir mesafesi 100 deniz milinden büyük olan seferlerde İdare tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca verilen çeki uygunluk belgesine veya Gemi Sörvey Kurulunca düzenlenecek (07/12/2009 tarihli ve 41819 sayılı Makam Oluru ile eklenmiştir) rapora istinaden çeki işleminin başlayacağı Liman Başkanlığınca değerlendirilir.

(3)-Yedekli seyir (çeki) yapılmadan önce GSK Uzmanı veya Liman Başkanı tarafından EK-3 'deki Yedekleme Kontrol Listesi doldurulur.

Çekilenin limana yanaşıp kalkma işlemlerinin yapılma esasları

Madde 9 – Çekilenin tam boyu 75 metre ve üzerindeki çeki işlemlerinde kılavuzluk sahası içerisindeki operasyonlar kılavuz kaptan nezaretinde yapılır. Yanaşma ve demirleme için en az 24 saat önce Liman Başkanlığından ordino alınır.

Cezai İşlemler

Madde 10 - Bu Talimat hükümlerine aykırı hareketlerde bulunanlar hakkında, 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkındaki Kanun, 618 sayılı Limanlar Kanunu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu esaslarına göre işlem yapılır.

ÇEKİ İZİNİ VERİLMEYEN ÖNCE ARANACAK BELGELER

Çeki talebinde bulunan Donatan/İşleten/Gemi Kaptanı veya temsilcisi Acente Liman Başkanlığına sunduğu izin dilekçesinin ekinde;

1- ÇEKEN GEMİ İLE İLGİLİ SERTİFİKALAR/BELGELER:

a) SERTİFİKALAR:

Sefer bölgesine uygun gemiye ait tüm ulusal ve uluslararası sertifikaları.

b) ÇEKİ GÜCÜ (BOLLARD PULL) SERTİFİKASI:

Çeken geminin çekme gücünü gösterir onaylı sertifikasını.

c) ÇEKİ UYGUNLUK BELGESİ veya RAPOR:

İdare tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca verilen belge veya raporu.

2- ÇEKİLEN İLE İLGİLİ SERTİFİKALAR/BELGELER:

a) SERTİFİKALAR:

Düzenlenmişse çekilenin tonilato belgesi veya teknik nitelikleri ile ilgili dokümanlar.

b) STABİLİTE BUKLETİ:

Çekilen üzerinde bir yük taşınacak ise taşıma kapasiteleri ile denge kriterlerinin belirlenip denge hesaplarının yapılarak taşınacak yüke uygunluğunu da gösteren İdarece onaylı ve geçerli denge kitapçığı (stabilite bukleti), ayrıca yükün bağlama (lashing) malzemelerinin detaylarını da belirten emniyetli bağlama planı.

3- ÇEKİ PLANI:

Çeken ve çekilenin boyut, tonaj v.b. teknik karakteristik bilgileri ile birlikte çeki halatının ve yedek çeki halatının uzunluğu, karakteristik bilgileri ve bağlama şekli de gösterilerek tanzim edilmiş ve çeken geminin Kaptanı ve/veya Donatanı/İşleteni tarafından onaylı ve Ek:2’de örneği verilen çeki planı,

4- ACİL DURUM MÜDAHALE PLANI:

Çekilenin tam boyu 75 metre ve üzerindeki yedekli seyir (çeki) işlemlerindeki acil durumlarda (makine arızası, yangın, yedek halatının kopması, deniz kazası v.b.) çeken gemi kaptanı ve/veya donatanı/işleteni tarafından yetki, sorumluluk ve görev dağılımının tanzim edilerek çeken geminin kaptanı tarafından sunulan “Acil Durum Müdahale Planı”nı,

5- P&I POLİÇESİ: (1)

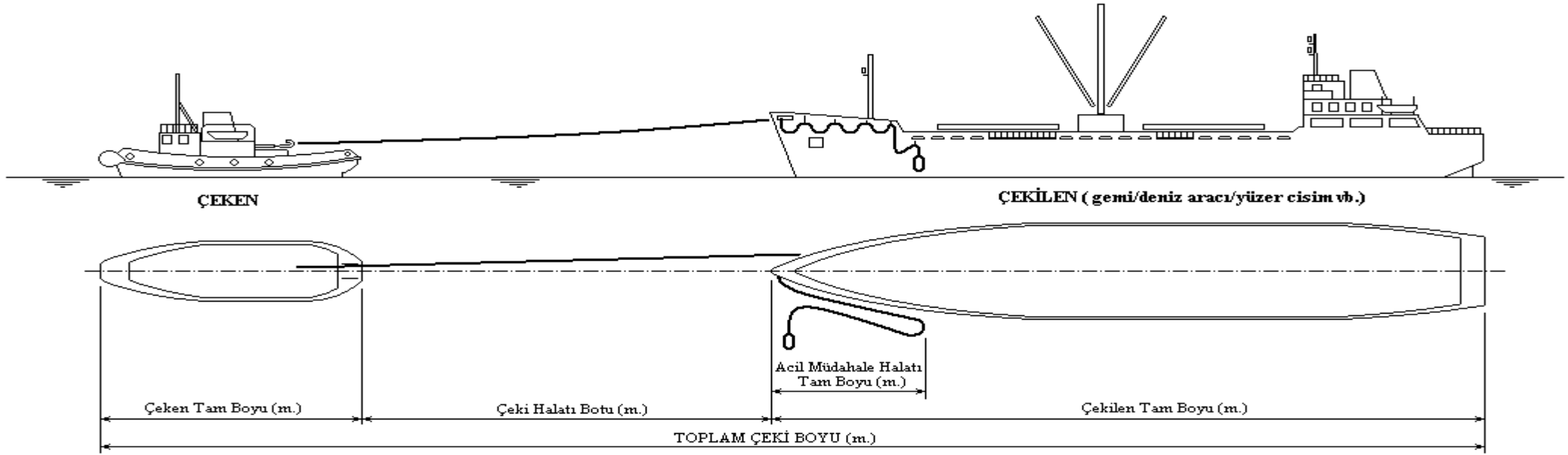
a) Herhangi bir kaza durumunda, gemilerin kurtarılması, batığın çıkarılması ve gemi enkazlarının kaza yerinden kaldırılması ile ilgili masrafların, hizmet bedellerinin ve çevreye verilen zararların tazminini,

b) Liman, iskele, rıhtım, dalgakıran, seyir yardımcıları v.b. herhangi bir başka cisme çarpması sonucu verilen hasarlar ile ilgili zararların tazminini,

c) Gemiadamları dışındaki üçüncü şahısların ölümü yada yaralanmaları ile ilgili tazminatları,

içerir ve aynı meyanda çekileni de kapsayan “P&I” poliçelerini ibraz etmekle mükelleftir.

(2) – Çekilene P&I Sigortası yapılmadığı durumlarda çekenin P&I Sigortası çekileni kapsayacak şekilde yapılır.

ÇEKİ PLANI**ÇEKEN**

Adı :
 Bayrağı :
 Çeki gücü :
 Gros Ton :
 Net Ton :
 Su Kesimi :
 En :
 Tam Boy :

ÇEKİ HALATI

Çeki Halatı	Acil Müdahale Halatı
Tipi :	Tipi :
Boy : :	Boy : :
	Mevkii : snk. / isk.

ÇEKİLEN

Adı :
 Bayrağı :
 Tipi :
 Gros Ton :
 Net Ton :
 Su Kesimi :
 En :
 Tam Boy :

ÇEKİ BOYU : (m.)

ÇEKEN (Römorkörün) Kaptanı
 ve/veya Donatana/İşleteni tarafından onaylanacaktır.

Adı Soyadı :
 Unvanı :
 Onay tarihi :
 Mühür :
 İmza :

ONAY

ÇEKİ İŞLEMİNİN	MEVKİİ	TARİH	SAAT
BAŞLANGICI			
BİTİŞİ (tahmini)			

YEDEKLEME KONTROL LİSTESİ

KALKIŞ LİMANI	VARIŞ LİMANI	KONTROL TARİHİ

RÖMORKÖR

ADI :
BAYRAĞI :
IMO :
GROSS :
NET :
DONATAN/İŞLETEN :

DÖKÜMANLAR	VAR	YOK	AÇIKLAMA
ÇEKİ PLANI VAR MI?			
RÖMORKÖRÜN ÇEKİ GÜCÜ (BOLLARD PULL) SERTİFİKASI VAR MI?			
YEDEKLEMEDE KULLANILAN EKİPMANLARIN SERTİFİKASI VAR MI?			
YEDEKLEMEDE KULLANILAN TEL HALATIN SERTİFİKASI VAR MI?			
YEDEK ÇEKME HALATININ SERTİFİKASI VAR MI?			
ÇEKME KANCASI SERTİFİKASI VAR MI?			
KULLANILAN DİĞER EKİPMANLARININ SERTİFİKASI VAR MI?			
KLAS SERTİFİKASI VAR MI?			
TONAJ SERTİFİKASI VAR MI?			
DENİZE ELVERİŞLİLİK BELGESİ VAR MI?			
GEMİADAMI DONATIMINDA ASGARİ EMNİYET (MINIMUM SAFE MANNING) BELGESİ VAR MI?			
PERSONEL LİSTESİ			

KONTROLLER	EVET	HAYIR	AÇIKLAMA
OPERASYON VE ÇEKİ KILAVUZU (TOWING MANUAL) VAR MI?			
ACİL DURUMLAR İÇİN OLASILIK PLANI VAR MI?			
SEFER PLANI VAR MI?			
SEYİR FENERLERİ, ŞEKİL, SES İŞARETLERİ ÇALIŞIYOR MU?			
CAN KURTARMA ARAÇLARI TAM VE YETERLİ Mİ?			
YANGIN ÖNLEME TEÇHİZATLARI TAM VE YETERLİ Mİ?			
DEMİRLEME EKİPMANLARI ÇALIŞIYOR MU?			
DENİZ KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME İÇİN YETERLİ TEDBİR ALIMIŞ MI?			
YETERLİ GEMİ ADAMI MEVCUT MU?			
YEDEKLEMEDE KULLANILAN MALZEMENİN YEDEĞİ VAR MI?			
YETERLİ KUMANYA VS. VAR MI?			
YEREL OTORİTELERE BİLGİ VERİLMİŞ Mİ?			
HABERLEŞME EKİPMANLARI TAM VE ÇALIŞIR VAZİYETTE Mİ?			
SERBEST BIRAKMA TERTİBATI ÇALIŞIYOR MU?			
HARİTALAR, NOTİK YAYIN VAR MI? DÜZELTMELERİ YAPILMIŞ MI?			
NOT:			

KAPTAN

UZMAN